

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕТО НА ФАЕТОН

ПЕТЪР БОБЕВ. „Фаетон”. Роман.
Худож. Ангел Домусчиев, Христо Г. Данов, 1988 г.

Името на Петър Бобев като с магическа пръчка привлича широката читателска публика не само сред децата и юношите, но и сред по-възрастните любители на фантастиката и приключенията. Изнесен не само по рафтовете на книжарниците, но и по улиците, новият роман на писателя — „Фаетон”, бързо се разпродава. Такъв интерес е имало като че ли към всички книги на писателя. Затова мисля, че издателствата биха могли по-често да издават и преиздават книги на П. Бобев, те гарантират търговския успех.

Заглавието „Фаетон” и „научнофантастичен роман” под него ни кара да очакваме космически приключения. Но действието се развива на нашата собствена планета, макар че декорът пък е фантастичен: джунглите на екзотичния индонезийски остров Калимантан. Тук се кръстоват пътищата на тримата герои — българския биолог д-р Пеев, туземеца Пангу и индонезийския авантюрист Садикин. От своя страна те тримата се сблъскват с враждебно настроените представители на извънземната цивилизация, обитавала някога хипотетичната десета за Слънчевата система планета Фаетон. И не само се сблъскват, но и успяват да предотвратят истинска заплаха за човечеството.

Приключенията в книгата се сипят едно след друго, все по-невероятни и увличащи. Едвам излязъл от някое премердие, всеки един от героите попада в ново. А ако остане за миг без приключение, авторът му дава малка почивка, а на читателя поднася нова опасна ситуация с някой друг герой: ненадейна поява на див леопард, среща с крокодил, нападение на бивол, откриване на несметни количества диамантови залежи. Просто не можеш да си отдъхнеш от екзотика, и то толкова богата, изобилна и пищна, че даже невероятните извънземни същества, които се намесват в действието, губят донякъде своята изключителност сред редицата от фантастични създания на джунглата.

Признавам, че на мен ми идва малко много от тази екзотика, може би защото увлечена я погълнах наведнъж, за няколко часа. Но нека си представим начина, по който чете едно дете — значително по-бавно, като преживява, като се отдава, като се впуска изцяло във всяко следващо приключение. И ако за възрастния „Фаетон” е просто обилна порция екзотика, то за детето това е постепенно спускане в цял свят от разнообразни преживявания. Детето участва в приключенията и перипетиите, то постепенно отмахва тайнствено сплетените лиани, зад които го чака жадуваната развръзка.

Да поднася екзотични приключения на младия читател не е самоцел за Петър Бобев. Книгата му е построена като важно хуманистично послание особено актуално днес, когато човечеството все по-внимателно обмисля всяка своя намеса в природата. Първоначално тръгнал със смел сциентистки патос, с дързостта на знаещия и властващия над природата със знанията си учен, след срещата си с враждебно настроените същества от Фаетон, д-р Пеев разбира погрешността на позицията си. Той вижда, че не е толкова безопасно да се намесваме в естествения ход на нещата, че даже и най-добрите ни намерения могат да се превърнат в антихуманни злини, когато ги реализираме, осланяйки се на безцеремонната си и самоуверена ученост. Въпросът е не как властваме над природата, въпросът е как да живеем в хармония с нея.

Обикновено повечето автори поставят темата за екологичната гибел на планетата на фона на непривлекателни пейзажи на опустяла, оголяла, ерозирала, обявявана от неприветливи ветрове земя. Според мен обаче пищният, екзотичен образ на девствената джунгла на Калимантан е не по-малко подходящ фон за подобни размишления. П. Бобев иска да каже, че не е необходимо да чакаме да унищожим природата, за да се сетим едва тогава да я възстановяваме, че трябва да мислим за нея с отговорност и там, където тя е силна, жизнена, могъща. Със средствата на екзотиката и фантастиката той ни учи да не допускаме могъществото на науката да стане безконтролно оръжие в ръцете на самозабравили се експериментатори.

КОСТАДИНА ЙОРДАНОВА

[Назад към основната страница](#)